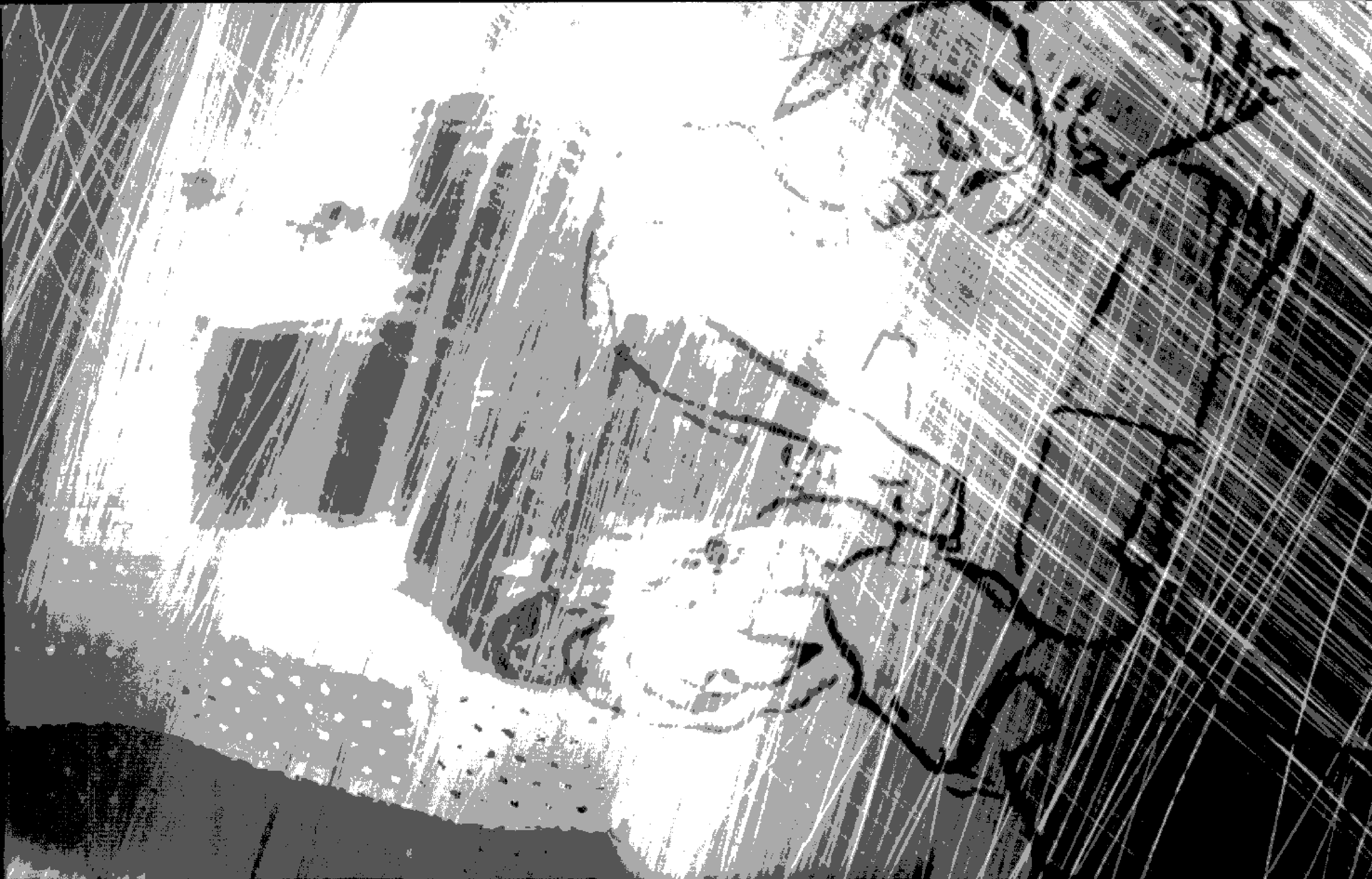

Αγάπιος Π. Πετρίδης - Ελένη Π. Ευτυχίδου - Κωνσταντίνος Αθ. Τσόχας

ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ

Συνεργασία - Επιμέλεια
Νικόλαος Δ. Θαλασσινός

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
Π. Χ. ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ

613.0255

ΕΥΔΟΞΟΣ

Τ.Ε.Ι. ΑΘΗΝΑΣ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Αρ. εισ. 86827

ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ

Αγάπιος Π. Πετρίδης

Γενικός Χειρουργός

Ειδικός Χειρουργός Παίδων

Καθηγητής Χειρουργικής ΤΕΙ Αθήνας

Ελένη Π. Ευτυχίδου

Καθηγήτρια Αναισθησιολογίας

ΤΕΙ Αθήνας

Κωνσταντίνος Αθ. Τσόχας

Ομότιμος Καθηγητής ΤΕΙ Αθήνας

Συνεργασία - Επιμέλεια

Νικόλαος Δ. Θαλασσινός

Χειρουργός Θώρακος

Επ. Καθηγητής ΤΕΙ Αθήνας

Π. Χ. ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ

ΙΑΤΡΙΚΗ βιβλιοθήκη

Σημείωση

Η Ιατρική είναι μία διαρκώς εξελισσόμενη επιστήμη. Δεδομένου ότι η νέα έρευνα και οι κλινικές εμπειρίες διευρύνουν τις γνώσεις μας, καθίστανται αναγκαίες οι αλλαγές στην εν γένει θεραπευτική αγωγή αλλά και ειδικότερα στις φαρμακευτικές θεραπείες. Ο συντάκτης και ο εκδότης αυτού του βιβλίου έχουν διασταυρώσει τα αναγραφόμενα, με πηγές που θεωρούνται αξιόπιστες όσον αφορά στην προσπάθειά τους να παρέχουν πληροφορίες, πλήρεις και γενικά σύμφωνες με τα αποδεκτά πρότυπα κατά τη χρονική περίοδο που έγινε αυτή η έκδοση. Παρόλα αυτά, δεδομένης της πιθανότητας ανθρώπινου λάθους ή εξελίξεων στην ιατρική επιστήμη ούτε ο συντάκτης ούτε ο εκδότης ούτε κάποιος άλλος συνεργάτης, που αναμείχθηκε στην προετοιμασία της εκδόσεως αυτού του βιβλίου, εγγυάται ότι οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο βιβλίο αυτό είναι από κάθε άποψη ακριβείς και ολοκληρωμένες. Ως εκ τούτου δεν ευθύνονται για οποιαδήποτε λάθη ή παραλείψεις ή συνέπειες από την χρήση των πληροφοριών που περιλαμβάνονται στο βιβλίο αυτό. Οι αναγνώστες ενθαρρύνονται να διασταυρώσουν τις πληροφορίες που εμπεριέχονται με άλλες πηγές. Για παράδειγμα, οι αναγνώστες ενθαρρύνονται να διαβάζουν το φύλλο πληροφοριών προϊόντος που περιλαμβάνεται στη συσκευασία κάθε φαρμάκου, το οποίο σκοπεύουν να χρησιμοποιήσουν, για να είναι βέβαιοι ότι οι πληροφορίες που περιέχονται στο βιβλίο αυτό είναι ακριβείς και ότι δεν έχουν γίνει αλλαγές στη συνιστώμενη δοσολογία ή στις αντενδείξεις για τη χορήγηση. Αυτή η υπόδειξη είναι υψίστης σημασίας όσον αφορά στα καινούργια και στα σπανίως χρησιμοποιούμενα φάρμακα.

Ευχαριστούμε τους Εκδοτικούς Οίκους LWW, DK, Icon Learning System, καθώς και τον Καθηγητή κ. Λαμπίρη για την άδεια που μας χορήγησαν, έτσι ώστε να αναπαράγουμε εικόνες από βιβλία τους για την παρούσα έκδοση.

ISBN: 978-960-489-183-2

Copyright © 2012 ΕΚΔΟΣΕΙΣ Π.Χ. ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ - BROKEN HILL PUBLISHERS LTD

Τετραπόλεως 14, Αθήνα 115 27, Τηλ: 210.7789.125 - 210.7793.012, 210.7483.148, 210.7489.411

Fax: 210.7759.421

e-mail: info@paschalidis-books, info@inbooks.gr

<http://www.paschalidis-books.gr>, www.inbooks.gr

Τα δικαιώματα της ελληνικής έκδοσης του παρόντος βιβλίου ανήκουν στον εκδοτικό οίκο "Π.Χ. Πασχαλίδης". Η δημοσίευση φωτογραφιών, η μερική ή ολική ανατύπωση, καθώς και η λήψη φωτοαντιγράφων από το βιβλίο απαγορεύονται χωρίς την έγγραφη άδεια του εκδότη.

αντί προλόγου...

Πριν κάποια χρόνια σε κάποια κοινωνική συνάθροιση, ένας από τους παρευρισκόμενους πνίγηκε τρώγοντας κάτι από τον πλούσιο μπουφέ. Ειδοποιήθηκε πάραυτα ο αρχιμάγειρας που προσέτρεξε άμεσα και με κατάλληλους χειρισμούς βοήθησε αποτελεσματικά στο να ξεπεραστεί η δύσκολη κατάσταση, σώζοντας τον άτυχο ή απρόσεκτο καλεσμένο. Όταν αργότερα πήγα να συγχαρώ τον αρχιμάγειρα για την έγκαιρη και συνάμα σωτήρια παρέμβασή του, τον ρώτησα που είχε μάθει πώς να αντιμετωπίζει μία παρόμοια κατάσταση. Τότε μου αποκάλυψε ότι στην σχολή αρχιμαγείρων της αλλοδαπής που είχε σπουδάσει είχε διδαχθεί και Πρώτες Βοήθειες, που κατά καιρούς επικαιροποιεί.

Θα μπορούσα να παραθέσω αρκετά παρόμοια γεγονότα που συνέβησαν στη ζωή μου με διασώστες στρατιώτες, αστυνομικούς, προσκόπους και άλλους. Αυτά όλα τα συμβάματα ήταν η κινητήριος δύναμη που με ώθησε στη συγγραφή βιβλίων για παροχή Πρώτων Βοηθειών.

Αλλά με τα χρόνια οι γνώσεις εμπλουτίζονται, τα συμβάματα διαφοροποιούνται, οι σε βάθος εξειδικεύσεις γίνονται όλο και πιο πολλές. Αυτό με ώθησε στην επιλογή συνεργατών που έχουν ασχοληθεί με διαφορετικούς τομείς της επείγουσας ιατρικής, αλλά και συναδέλφων που έχουν το χάρισμα της απλούστευσης της γνώσης και των οδηγιών.

Με γνώμονα ότι οι Πρώτες Βοήθειες πρέπει να γίνουν κτήμα όχι μόνο των ιατρών, των φοιτητών και των σπουδαστών επαγγελματιών υγείας, αλλά όλο και πιο πολύ περισσότερων νέων ανθρώπων, οδηγηθήκαμε στην επικαιροποιημένη συγγραφή αυτού του Εγχειριδίου.

Αγάπιος Π. Πετρίδης

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή	11
1.1. Ορισμός	11
1.2. Πρώτες ενέργειες για την παροχή πρώτων βοηθειών	12
1.3. Παράλληλες ενέργειες και φροντίδες	16
1.4. Γενική κλινική αξιολόγηση του πάσχοντα	18
2. Κακώσεις	19
2.1. Εισαγωγή στις κακώσεις	19
2.2. Κακώσεις από μηχανικά αίτια	19
2.2.1. Εκδορά /	19
2.2.2. Θλάση /	20
2.2.3. Τραύματα /	21
2.3. Αιμορραγία	23
2.3.1. Κλινική εικόνα /	24
2.3.2. Πρώτες βοήθειες /	24
2.3.3. Αιμορραγίες από διάφορα όργανα /	26
2.4. Κατάγματα	28
2.4.1. Πρώτες βοήθειες /	30
2.4.2. Τροχαίες κακώσεις /	33
2.4.3. Δαρμός /	34
2.5. Έγκαυμα	34
2.5.1. Πρώτες βοήθειες στον φλεγόμενο άνθρωπο /	37
2.5.2. Πρώτες βοήθειες μικρών εγκαυμάτων /	38
2.5.3. Πρώτες βοήθειες μικρών εγκαυμάτων /	38
2.5.4. Πρώτες βοήθειες σε περίπτωση κατάποσης καυστικών ουσιών και εγκαυμάτων προσώπου /	39

2.6. Δαγκώματα	39
2.6.1. Δάγκωμα από θηλαστικά /	39
2.6.2. Δάγκωμα από φίδια /	40
2.6.3. Βλάβες από θαλάσσιους οργανισμούς και ψάρια /	42
2.6.4. Τοίμπημα από έντομα /	42
2.7. Ξένα σώματα	44
2.7.1. Ξένα σώματα στο δέρμα, παρασχίδες, αγκίστρια /	44
2.7.2. Ξένα σώματα στο μάτι /	44
2.7.3. Ξένα σώματα στη μύτη /	45
2.7.4. Ξένα σώματα στο αυτί /	45
2.7.5. Κατάποση ξένων σωμάτων /	45
2.8. Θερμοπληξία	45
2.8.1. Πρώτες βοήθειες /	46
2.9. Υποθερμία	47
2.9.1. Πρώτες βοήθειες /	47
2.10. Χείμετλα (Χιονίστρες)	48
2.10.1. Πρώτες βοήθειες /	48
2.11. Κρυοπαγήματα	48
2.11.1. Πρώτες βοήθειες /	49
2.12. Ηλίαση	49
2.12.1. Πρώτες βοήθειες /	50
2.13. Ηλεκτροπληξία	50
2.13.1. Πρώτες βοήθειες /	51
2.14. Κεραυνοπληξία	52
2.15. Βλάβες από ακτινοβολία	52
2.15.1. Πρώτες βοήθειες /	53
2.16. Σύνδρομο καταπλάκωσης	53
2.16.1. Πρώτες βοήθειες /	55
3. Καρδιοπνευμονική αναζωογόνηση (ΚΑΡ.Π.Α.)	57
3.1. Εισαγωγή	57
3.2. Βασική υποστήριξη της ζωής	58
3.2.1. Βασική υποστήριξη της ζωής σε ενήλικα /	58
3.2.2. Βασική υποστήριξη της ζωής στα παιδιά /	64
3.2.3. Βασική υποστήριξη της ζωής στα βρέφη /	67
3.3. Πνιγμονή (απόφραξη ανώτερου αεραγωγού από ξένο σώμα)	71
3.3.1. Πρώτες βοήθειες σε ενήλικες /	71
3.3.2. Πρώτες βοήθειες σε παιδιά /	73
3.3.3. Πρώτες βοήθειες σε βρέφη /	74
3.4. Πνιγμός	76
3.4.1. Πρώτες βοήθειες σε πνιγμό /	76

4. Εκδηλώσεις παθολογικών καταστάσεων	79
4.1. Εισαγωγή	79
Α. Σφυγμός / 80	
Β. Αρτηριακή πίεση / 80	
Γ. Αναπνοή / 80	
Δ. Επίπεδο συνείδησης / 81	
Ε. Δευτερεύοντα σημεία προσδιορισμού των προβλημάτων του ασθενούς / 81	
4.2. Πόνος	82
4.3. Πυρετός	86
4.4. Διάρροια - Εμετός	87
4.5. Επείγουσες καταστάσεις από το αναπνευστικό σύστημα	88
4.6. Λιποθυμία	92
4.7. Shock ή κατέρειψη	93
4.8. Κώμα	94
4.9. Ο διαβητικός ασθενής	94
4.10. Εγκεφαλικό επεισόδιο	95
4.11. Σπασμοί - Επιληψία	97
4.12. Θωρακικό άλγος - Εκδηλώσεις της στεφανιαίας νόσου	100
4.13. Αιμορραγίες εσωτερικών οργάνων	103
Α. Αιμορραγίες από το πεπτικό σύστημα / 103	
Β. Αιμορραγίες από το κατώτερο αναπνευστικό σύστημα / 104	
Γ. Αιμορραγίες από τη ρήξη μεγάλων αγγείων / 105	
4.14. Επείγουσες επικίνδυνες καταστάσεις στη μαιευτική και γυναικολογία	105
4.15. Τοκετός	106
4.16. Αλλεργία - Αλλεργικό Shock	107
4.17. Διατήρηση της βατότητας των αεραγωγών	108
4.18. Ειδικές συνθήκες και χειρισμοί	109
4.19. Πρώτες βοήθειες σε ασθενή με ψυχιατρικό πρόβλημα	110
5. Επίδεσμοι - Επιδεσμολογία	111
5.1. Εισαγωγή	111
5.2. Επίδεσμοι και είδη τους	112
5.3. Επιδεσμολογία	115
5.3.1. Κύριες εφαρμογές στους τριγωνικούς επιδέσμους / 116	
5.3.2. Κύριες εφαρμογές των κυλινδρικών επιδέσμων / 121	
5.3.3. Κύριες εφαρμογές στους δικτυωτούς επιδέσμους / 129	
5.4. Βασικές αρχές επίδεσης	138
6. Νάρθηκες	141
6.1. Εισαγωγή	141
6.2. Νάρθηκες και εφαρμογή τους	142
6.2.1. Παραδείγματα εφαρμογής νάρθκων, ειδικά για τους αυτοσχέδιους / 144	

7. Διακομιδή αρρώστου	149
7.1. Εισαγωγή	149
7.2. Μεταφορά με φορείο	149
7.2.1. Στρώσιμο φορείου /	152
7.2.2. Τοποθέτηση αρρώστου στο φορείο /	153
7.2.3. Μεταφορά αρρώστου με το φορείο /	154
7.2.4. Αυτοσχέδια φορεία /	157
7.3. Άλλοι τρόποι για την μεταφορά τραυματία	157
7.3.1. Μεταφορά με την πλάτη μας /	158
7.3.2. Μεταφορά με τα χέρια μας /	159
7.3.3. Μεταφορά με κοινό αυτοκίνητο /	160
8. Δηλητηριάσεις	161
8.1. Οξείες δηλητηριάσεις	161
8.2. Γενική κλινική εικόνα σε δηλητηρίαση	162
8.3. Γενικές πρώτες βοήθειες σε δηλητηριάσεις	162
8.3.1. Απομάκρυνση δηλητηρίου /	163
8.3.2. Εξουδετέρωση του δηλητηρίου /	165
9. Πρόχειρο φαρμακείο	169
9.1. Εισαγωγή	169
9.2. Περιεχόμενο φαρμακείου για πρώτες βοήθειες	169
10. Ο δίσκος των επειγόντων περιστατικών για επαγγελματίες υγείας	173
11. Προβληματισμοί	177
11.1. Η προσφορά πρώτων βοηθειών από μη επαγγελματίες υγείας	177
11.2. Πιθανά προβλήματα που μπορεί να απαιτήσουν πρώτες βοήθειες σε εργαστήρια επαγγελματιών υγείας	179
11.3. Βιοηθικοί προβληματισμοί κατά την παροχή των πρώτων βοηθειών	180
11.4. Αντιμετώπιση εισπνοής αερίων και καπνού	181
11.5. Δηλητηρίαση από αλκοόλ	181
11.6. Αντιμετώπιση ατόμων μετά από υπερβολική δόση ναρκωτικών ουσιών	184
Ελέγξτε τις γνώσεις σας	185
12. Προσάρτημα	187
12.1. Επισήμανση χώρων εργασίας	187
12.2. Πρόσθετα και χρωστικές τροφίμων	196
Βιβλιογραφία	201
Ευρετήριο	203
Ευρετήριο ξενόγλωσσων όρων	211

